

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

ต้นทุนและผลตอบแทนของการเพาะเลี้ยงเห็ดหอมใน
อำเภอคอยสะเกิด จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางสาวกมลรัตน์ นนทรีย์

ปริญญา

บัญชีมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อมรา โภไศยกานนท์

บทคัดย่อ

ปัจจุบันได้มีความนิยมในการรับประทานเห็ดหอมกันมากขึ้น เนื่องจากเห็ดหอมจัดเป็นเห็ดที่มีรสชาติดี มีกลิ่นหอม และมีคุณค่าทางโภชนาการ เห็ดหอมมีสารที่มีประโยชน์เพื่อป้องกันโรคได้หลายชนิด เช่น ต่อด้านเซลล์มะเร็ง เนื้อออก และสามารถละลายไขมันที่เกาะหรืออุดตันในเส้นเลือด ลดความดันโลหิตสูง ต่อด้านเชื้อไวรัส ฯลฯ นอกจากนั้นยังมีวิตามินสูงมาก จึงทำให้มีการนำเข้าเห็ดหอมแห้งปีละหลายล้านบาท การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาด้านทุนและผลตอบแทนของการเพาะเลี้ยงเห็ดหอมเพื่อจะเป็นประโยชน์แก่ผู้เพาะเลี้ยงเห็ดหอม ผู้ที่สนใจลงทุนและบุคคลทั่วไป ที่สามารถนำไปประกอบการตัดสินใจลงทุนและใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้เพาะเลี้ยงเห็ดหอมในเขตอำเภอคอยสะเกิด จังหวัดเชียงใหม่ โดยแบ่งตามขนาดฟาร์มเพาะเลี้ยง ได้แก่ ฟาร์มเพาะเลี้ยงขนาดเล็กจำนวน 20 ราย ฟาร์มเพาะเลี้ยงขนาดกลางจำนวน 5 ราย และฟาร์มเพาะเลี้ยงขนาดใหญ่จำนวน 13 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้ทำการศึกษาสร้างขึ้นมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและร้อยละ นอกจากนี้ได้รวบรวมข้อมูลจากหนังสือ วารสาร และการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาพบว่า ผู้เพาะเลี้ยงเห็ดหอมมีสมาชิกในครอบครัวที่ช่วยเพาะเลี้ยงเห็ดหอม ร้อยละ 58.71 ส่วนใหญ่มีพื้นที่ที่ใช้เพาะเลี้ยงเห็ดหอมเอง เหตุผลที่ผู้เพาะเลี้ยงเห็ดหอมนิยมเพาะเลี้ยงเห็ดหอม ส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าเห็ดหอมจำหน่ายได้ราคาดี ด้านแหล่งเงินทุนผู้เพาะเลี้ยงส่วนใหญ่กู้เงินมาลงทุนทำฟาร์มเพาะเลี้ยงเห็ดหอม แหล่งเงินกู้ที่สำคัญ คือ เงินกองทุนหมู่บ้าน

เพาะเลี้ยงเห็ดหอม ส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าเห็ดหอมจำหน่ายได้ราคาดี ด้านแหล่งเงินทุนผู้เพาะเลี้ยง ส่วนใหญ่กู้เงินมาลงทุนทำฟาร์มเพาะเลี้ยงเห็ดหอม แหล่งเงินกู้ที่สำคัญ คือ เงินกองทุนหมู่บ้าน ผู้เพาะเลี้ยงเห็ดหอมได้รับข้อมูลและการแก้ไขปัญหาต่างๆ ในการเพาะเลี้ยงเห็ดหอมส่วนใหญ่จาก เพื่อนผู้เพาะเลี้ยงด้วยกัน

การเพาะเลี้ยงเห็ดหอมในฟาร์มเพาะเลี้ยงขนาดเล็ก ฟาร์มเพาะเลี้ยงขนาดกลาง และ ฟาร์มเพาะเลี้ยงขนาดใหญ่ มีต้นทุนเฉลี่ยต่อเห็ดหอม 1,000 ก้อน 6,470.69 บาท 5,822.45 บาท และ 5,510.73 บาท ตามลำดับ โดยฟาร์มเพาะเลี้ยงขนาดใหญ่ได้จากการเฉลี่ยต้นทุนจากฟาร์มแบบ ที่ 1 และแบบที่ 2 รายได้เฉลี่ย 10,614.24 บาท 10,845.14 บาท และ 11,405.36 บาท ตามลำดับ ส่งผลให้มีกำไรจำนวน 4,143.55 บาท 5,022.69 บาท และ 5,894.63 บาท ตามลำดับ สำหรับอัตรา ส่วนทางการเงิน มีอัตราส่วนกำไรต่อต้นทุนเท่ากับร้อยละ 64.04 86.26 และ 106.97 ตามลำดับ อัตราส่วนกำไรต่อยอดขายเท่ากับร้อยละ 39.04 46.31 และ 51.68 ตามลำดับ อัตราส่วน ผลตอบแทนจากการลงทุนเท่ากับร้อยละ 161.52 274.36 และ 200.06 ตามลำดับและมีระยะเวลา คืนทุนประมาณ 9 เดือน 5 เดือน และ 6 เดือน ตามลำดับ

สำหรับต้นทุนเฉลี่ยรวมต่อเห็ดหอม 1,000 ก้อนในอำเภอคอยสะเกิด ประกอบไปด้วย ต้นทุนผันแปร ได้แก่ ค่าแรงงาน ในการทำก้อนเชื้อเห็ด และค่าแรงงานในการดูแลและเก็บดอกเห็ด ตลอดจนค่าวัสดุและค่าใช้จ่ายอื่นๆ จำนวนเท่ากับ 5,237.98 บาท ต้นทุนคงที่ ได้แก่ ค่าเช่าและ ค่าภาษีโรงเรือนรวมถึง ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ จำนวนเท่ากับ 516.92 บาท รวมเป็นต้นทุนเฉลี่ย เท่ากับ 5,754.90 บาท โดยผลผลิตเฉลี่ยของการเพาะเลี้ยงเห็ดหอม เท่ากับ 103.67 กิโลกรัม ต่อก้อนเห็ดหอม 1,000 ก้อน มีราคารับซื้อเฉลี่ยเท่ากับ 105.68 บาทต่อกิโลกรัม คิดเป็นรายได้ ผู้เพาะเลี้ยงเฉลี่ยเท่ากับ 10,955.85 บาท ส่งผลให้มีกำไรเฉลี่ยเป็นจำนวนเงินเท่ากับ 5,200.95 บาท มีอัตราส่วนกำไรต่อต้นทุนเท่ากับร้อยละ 90.37 อัตราส่วนกำไรต่อยอดขายเท่ากับร้อยละ 47.47 อัตราส่วนผลตอบแทนจากการลงทุน เท่ากับร้อยละ 189.01 และระยะเวลาคืนทุนประมาณ 7 เดือน

ปัญหาและอุปสรรคของผู้เพาะเลี้ยงเห็ดหอม ในอำเภอคอยสะเกิด คือ ปัญหาด้าน ผลผลิต ไม่แน่นอน เห็ดหอมเพาะแล้วไม่ออกดอก ผลผลิตที่ได้มีขนาดเล็ก เนื่องจากขาดความรู้ใน การดูแลเห็ด รัฐบาลควรเข้ามาช่วยเหลือด้านการให้ความรู้ในการเพาะเลี้ยงเพื่อให้ได้ผลผลิตที่ดีขึ้น ส่วนข้อเสนอแนะในการเพาะเลี้ยงเห็ดหอมในอำเภอคอยสะเกิด รัฐบาลควรเข้ามามีบทบาท ในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เพาะเลี้ยงเห็ดหอมในด้านต่างๆ ทั้งการให้ความรู้ในการเพาะเลี้ยง เห็ดหอม ส่งเสริมกลุ่มผู้เพาะเลี้ยงเห็ดหอม ให้ความช่วยเหลือในด้านเงินทุนในรูปแบบเงินกู้ยืม ใน อัตราดอกเบี้ยต่ำ หรือการให้เงินช่วยเหลือแก่ผู้เพาะเลี้ยง เป็นต้น

Independent Study Title Cost and Return of Shiitake Mushroom Cultivation in
Doi Saket District, Chiang Mai Province

Author Miss Kamolrat Nonsee

Degree Master of Accounting

Independent Study Advisor

Asst.Prof. Amara Kosaiyakanont

ABSTRACT

Nowadays, Shiitake mushroom consumption is increasing, since it has good taste, good smell, and nutritious. Shiitake mushroom consists of beneficial agent that can prevent several diseases such as cancer, tumor, and accumulated fat in blood vessels, high blood pressure, anti-virus and etc. And in addition to these advantages, it contains many essential vitamins. As a result, its import rate becomes very high, several million baht a year. The purpose of this study was to study cost and return of Shiitake mushroom cultivation. And the benefits of Shiitake mushroom cultivators, interest of investors, and individuals for making the decision to invest.

Population of this study was Shiitake mushroom cultivators in Doi Saket District, Chiang Mai Province. This was divided by farm size into 20 small farms, 5 medium farms, and 13 large farms. Questionnaires were used in this study to collect the data, then mean and percentage were used to analyze the data. In addition, collecting information from books, journals and interviewing government officers and related persons was also done.

The result of the study found that 58.71% of Shiitake mushroom cultivators did not work only by himself, the assistance among members of families existed. Most of the cultivators had their own farm land. The main reason for Shiitake mushroom cultivation was the high selling price. For investment capital, the cultivators got a loan and the major source was from their community. The main investment capital was from loans, and the major loan source was The

Community Fund. The knowledge and techniques to solve cultivation problems were mainly came from transferring information among cultivators themselves.

The average cost of Shiitake mushroom cultivation from small farm, medium farm and large farm were 6,470.69 baht, 5,822.45 baht and 5,510.73 baht per 1000 bags of mushroom respectively. The cost of large farm averaging from the cost of farm pattern 1 and pattern 2. The average income were 10,614.24 baht, 10,845.14 baht and 11,405.36 baht respectively and result in average profit of 4,143.55 baht, 5,022.69 baht and 5,894.63 baht. The ratio of profit to cost were 64.04%, 86.26% and 106.97%. The ratio of profit to sale were 39.04%, 46.31% and 51.68%. The ratio of return on investment were 161.52%, 274.36% and 200.06%. The payback periods were 9 months, 5 months and 6 months respectively.

The average cost of Shiitake mushroom cultivation in Doi Saket District was 5,754.90 baht per 1000 bags of mushroom. The cost included variable cost such as labour cost for preparing mushroom stock nursery and picking up as well as material and other expenses with a total of 5,237.98 baht. The fixed cost such as rental and building tax as well as depreciation of equipment totaled 516.92 baht. The average outcome of cultivation was 103.67 kilograms per 1,000 bags of mushroom. The average buying price was 105.68 baht per kilogram. The average income was 10,955.85 bath making the average profit of 5,200.95 baht. The ratio of profit to cost was 90.37%. The ratio of profit to sale was 47.47%. The ratio of return on investment was 189.01% and payback period was 7 months.

The Shiitake mushroom cultivators in Doi Saket District were faced with the following problems and difficulties: inconstant output, un-growing and undersized mushrooms resulting from lack of knowledge. In this case, the government should provide the cultivators with knowledge and technique to increase the productivity. The suggestion in Shiitake mushroom cultivation in Doi Saket District is that the government should play a role in supporting the Shiitake mushroom cultivators in several areas such as providing knowledge in cultivation, promoting the cultivators, and providing a loan with low interest rate as their capital or subsidy.